ŚCIANA

S3_B

PRZESTRZEŃ NA ANIMACJĘ
ROZMIAR GABLOTY SZER. 140 CM, WYS. 175 CM

Witold nie doczekał przybycia Marii i 1 listopada wyjechał z Ostrowi Mazowieckiej. 10 dni później, w pobliżu sadu, należącego do rodziny jego żony, Niemcy przeprowadzili masową zbrodnię na ludności żydowskiej – rozpoczęli Zagładę.

9 listopada 1939 roku podpalili budynki przy ulicy Traugutta Mają i zakurzyli o to Żydów. Przez następne dwa dni wyłapywali ich na ulicach i w domach – setki dorosłych i dzieci. 11 listopada poprowadzili ich ulicą Warszawską i w zagajniku dokonali mordu. Ciała zakopano w przygotowanych wcześniej dołach. Następnie rozwiesili plakaty informujące, że na śmierć skazano odpowiedzialnych za podpalenie i wszystkich, którzy im pomagali. 11 listopada 1939 roku zginęło od 450 do 600 osób.

Za dokonanie tej zbrodni sąd w Giessen w 1962 roku skazał policjantów: Kurta Kirschera na 3 lata i 9 miesięcy, Hansa Hoffmanna na 3 lata i 6 miesięcy, a członka oddziału egzekucyjnego, Theodora Pillicha, na 3 lata i 3 miesiące więzienia.

Przed egzekucją. Obok rozmawiają Żyda oraz policjant z Ostrowi Mazowieckiej Ferdynand Pohlig. Fot. Theodor Pillich, zbiory IPN

Before the execution. An Orthodox Jew and a policeman from the Ostrów Mazowiecka Ferdynand Pohlig. Photo by Theodor Pillich, collection of the Auschwitz-Birkenau State Museum

Witold did not wait for Maria's arrival and on 1 November he left Ostrów Mazowiecka. Ten days later, near the orchard of his wife's family, Nazi Germans undertook a massive execution of Jews – the Holocaust began.

On 9 November 1939 the Germans set the buildings at Traugutta Maja Street on fire, yet they accused the Jews of doing so. For the next two days the Jews, hundreds of adults and children, were being caught on the streets and taken from their houses. On 11 November the Germans led them through Warszawska Street and murdered them at the coppice. The bodies were buried in the previously prepared pits. The Germans then distributed posters announcing that the death sentence had been carried out on the arsonists and everyone who had helped them. Between 450 and 600 people died on 11 November 1939.

In 1962 two police officers were sentenced for this murder by the court in Giessen – Kurt Kirscher received a prison sentence of three years and nine months, and Hans Hoffman received three years and six months. A member of the execution squad, Theodor Pillich, was sentenced to three years and three months in prison.

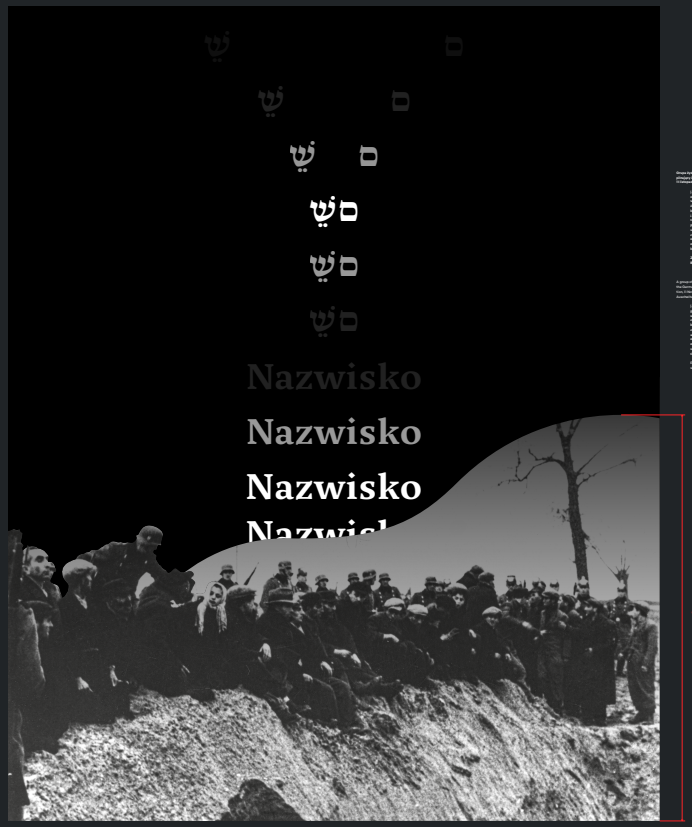

ok. 87 cm

[...] zobaczyłem, że ulicą Warszawską idzie tłum mężczyzn. Było ich co najmniej 300. Uszeregowani oni byli czwórkami lub trójkami i otoczeni przez żandarmów niemieckich, uzbrojonych w karabiny z nasadzonymi bagnetami.

Zeznanie Edwarda Pucionia przed Główną Komisją Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce

[...] I saw a crowd of men going along Warszawska Street; there were at least 300 of them. They were arranged in fours and threes, and surrounded by German gendarmes, armed with rifles with bayonets.

Edward Pucionia's testimony before the Main Commission for the Investigation of German Crimes in Poland

Grupa żydowskich mieszkańców Ostrowi Mazowieckiej wraz z Niemcami, 8 listopada 1939 roku, fot. Theodor Pillich, zbiory PMMA

A group of Jewish inhabitants from Ostrów Mazowiecka and the German soldiers with a car watching them before the arrests, 8 November 1939, photo. Theodor Pillich, collection of the Auschwitz-Birkenau State Museum

Zeznanie Edwarda Pucionia przed Główną Komisją Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce

Edward Pucionia's testimony before the Main Commission for the Investigation of German Crimes in Poland

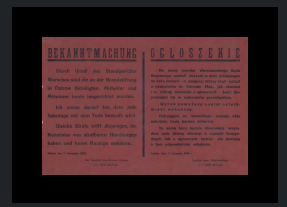

Ogłoszenia, które pojawiły się na ulicach Ostrowi Mazowieckiej po egzekucji, 11 listopada 1939 roku, zbiory Żydowskiego Instytutu Historycznego w Nowym Jorku

A similar poster seen in Ostrów Mazowiecka the day after the execution of the Ostrów Jews, collection of the Jewish Historical Institute

Najbardziej dobrowolny przechodzień na miejscu egzekucji, fot. Theodor Pillich, zbiory PMMA

Jewish man being voluntarily at the execution site, photo. Theodor Pillich, collection of the Auschwitz-Birkenau State Museum

Egzekucja 11 listopada została fot. również, skryty Archiwum Mazowieckiego

Town's apache. Jewish Jesse on 11 November, the drawing Mazowiecki collection

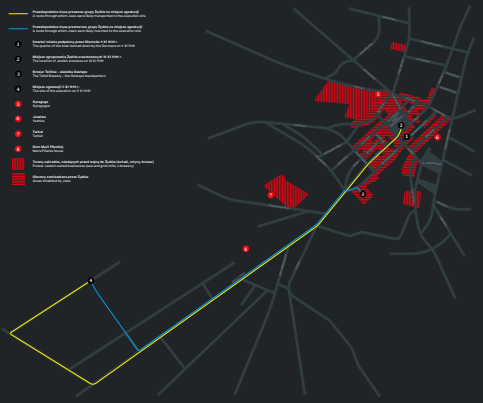

Przedwojenna trasa przemarszu grupy Żydów na miejsce egzekucji
A route through which Jews were likely marched to the execution site

Przedwojenna trasa przemarszu grupy Żydów na miejsce egzekucji
A route through which Jews were likely marched to the execution site

1 Kwartał miasta podpalony przez Niemców 9-11.1939 r.
The quarter of the town burned down by the Germans on 9–11.11.1939

2 Miejsce zgromadzenia Żydów przed egzekucją 10-11.11.1939 r.
The location of Jewish assembly on 10–11.11.1939

3 Dawne Tartisa – siedziba Gestapo
The "Tartisa" Brewery – the Gestapo headquarters

4 Miejsce egzekucji 11.11.1939 r.
The site of the execution on 11.11.1939

Synagoga
Synagogue

Jatarnia
Abattoir

Cmentarz
Cemetery

Dom Matki Pilarskiej
Mother Pilarska House

Tereny zabudowy, należących przed wojną do Żydów (kamienice, sklepy, browar)
Private Jewish-owned businesses (stone and grid tenths, a brewery)

Obszary zamieszkałe przez Żydów
Areas inhabited by Jews

GABLOTA NA PIEŃ DRZEWA
ROZMIAR 175 X 40 CM

Fragment pnia drzewa, które było świadkiem egzekucji dokonanej przez Niemców na mieszkańcach Ostrowi Mazowieckiej 11 listopada 1939 roku

A piece of a tree trunk from the site of the execution of the Ostrów Mazowiecka Jews on 11 November 1939